

เรื่องน่ารู้ของไทย...ที่คุณรู้แล้วต้องอึ้ง..

นำเสนอเมื่อ : 25 ต.ค. 2552

ในสมัยเด็กๆ หลายคนอาจจะต้องท่องจำว่า ใครคือนายกรัฐมนตรีคนแรกของไทย แบบเรียนเล่มแรกของไทยชื่ออะไร ใครเป็นผู้แต่งเพลงสรรเสริญพระบารมี ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ แมโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว หลายคนก็ยังจำได้อยู่ แต่หลายคนก็อาจจะลืมเลือน ดังนั้น เพื่อเป็นการทบทวนความจำ ทั้งความรู้เก่าและเกร็ดความรู้ใหม่ ที่บางคนอาจจะไม่เคยทราบมาก่อนเกี่ยวกับประเทศไทย กลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม จึงขอแนะนำสาระบางสวนจากหนังสือ “ความรู้รอบตัว รอบรู้เรื่องเมืองไทย” ของฝ่ายวิชาการชมรมเด็ก ซึ่งจัดพิมพ์โดยสุวีริยาสาสน มาเพื่อเสนอดังต่อไปนี้

✘ **แบบเรียนเล่มแรกของไทย** ชื่อ “จินตามณี” แต่งโดย พระมหาราชครู กวีในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (ครองราชย์ปี พ.ศ. 2199 - 2231) - ถนนสายแรกในเมืองไทย คือ ถนนเจริญกรุง (New Road) สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 เมื่อ พ.ศ. 2404 โดยต่อมาได้มีการตัดถนนบำรุงเมือง ถนนเฟื่องนคร รวมทั้งถนนพระราม 4 และถนนสีลมในเขตชานพระนคร

✘ **น้ำแข็งเข้ามาเมืองไทยครั้งแรก** ในสมัยรัชกาลที่ 4 ประมาณ พ.ศ. 2410 สันนิษฐานว่า ผลิตที่สิงคโปร์แล้วส่งมาถวาย โดยใส่หีบกลบซีเลื้อย คนเฒ่าคนแก่ในสมัยนั้น ไม่เชื่อว่าจะทำน้ำแข็งได้จริง ถึงกับออกปากว่า “จะปั้นน้ำเป็นตัวได้อย่างไร”

✘ **พระมหากษัตริย์ไทยพระองค์แรก ที่เสด็จประพาสต่างประเทศ** คือ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โดยเสด็จประพาสสิงคโปร์เป็นแห่งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2413 และเสด็จชวาด้วย

✘ **ผู้ที่ประพันธ์เพลงสรรเสริญพระบารมี** คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต โดยมีนายปิเตอร์ ชูโรฟสกี (Pyotr Shchurovsky) ชาวรัสเซีย แต่งทำนองเพลงขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อปี พ.ศ. 2431

✘ **ธนบัตรหรือเงินกระดาษของไทย** ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ผลิตขึ้นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 5 พิมพ์ออกใช้ครั้งแรกเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2445 โดยก่อนหน้านั้น ในสมัยรัชกาลที่ 4 ได้มีการผลิตธนบัตรหรือเงินกระดาษออกใช้เป็นครั้งแรก ในเมืองไทยแล้ว เมื่อปี พ.ศ. 2396 แต่เรียกว่า “หมาย” ทำด้วยกระดาษปอนด์สีชาวยุโรปสีเหลือง พิมพ์พลวคล้ายด้ายหมักทั้งสองด้าน และประทับตรา พระราชลัญจกรประจำแผ่นดิน ตรจักร และพระราชลัญจกรประจำรัชกาลสีแดงชาด (ลัญจกร อานวาลิน-จะ-กอน แปลว่า ตราสำหรับใช้ดีหรือประทับ ราชศัพท์ใช้คำว่า พระราชลัญจกร)

✘ **ผู้ที่คิดออกหลอดเตอร์เป็นคนแรกในเมืองไทย** คือ **มิสเตอร์เฮนรี อาลบาสเตอร์**, (ต้นตระกูล “เศวตศิลา”) ชนชาติอังกฤษ เป็นผู้นำลักษณะการออกรางวัลสลากแบบยุโรปมาเผยแพร่เป็นคนแรก โดยเรียกว่า “หลอดเตอร์” โดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้กรมทหารมหาดเล็กออกหลอดเตอร์เป็นครั้งแรกในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๗ เนื่องในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา

✘ **คนไทยคนแรกที่ได้ขึ้นเครื่องบิน** คือ พระบรมวงศ์เธอ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช (ผาด เทพหัสดิน ณ อยุธยา) โดยประทับเครื่องบินออร์วิลไรท์ คู่กับภักดิ์ มร.เวเนเดนเปอร์น ซึ่งขับวนเวียนเหนือสนามราชกรีฑาสโมสร เป็นเวลา 3 นาที 45 วินาที เมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2453 เป็นเครื่องบินที่บริษัทฝรั่งเศสนำมาแสดง ณ ราชกรีฑาสโมสร (สนามมานางลิง) ซึ่งถือว่าเป็นสนามบินแห่งแรก ที่ใช้ในการบินของเมืองไทยด้วย

✘ **พระมหากษัตริย์ไทยพระองค์แรก ที่ทรงผ่านการศึกษาจากต่างประเทศ** คือ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เสด็จไปศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ ตั้งแต่เมื่อครั้งทรงยังดำรงพระอิสริยยศ สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เมื่อปี พ.ศ. 2436 - 2445 รวมระยะเวลา 9 ปี

✘ **นามสกุลหมายเลข 1 ที่รัชกาลที่ 6 ทรงคิดพระราชทาน** คือ นามสกุล “สุขุม” พระราชทานเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2456 ต้นสกุลคือ เจ้าพระยายมราช (ปั้น สุขุม)

✘ **ผู้ที่ให้กำเนิดรถแท็กซี่ขึ้นในประเทศไทยครั้งแรก** คือ พลโท พระยาเทพหัสดิน (ผาด เทพหัสดิน ณ อยุธยา) เป็นรถยนต์นั่ง (รถเก๋ง) ยี่ห้อออสติน จำนวน 4 คัน เปิดบริการรับจ้างครั้งแรกเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2466 ในสมัยรัชกาลที่ 6 ในสมัยนั้นเรียกว่า “รถเมล์”

✘ **ประเทศไทยเริ่มนับเวลา ตามแบบสากลครั้งแรก** ในสมัย รัชกาลที่ 6 โดยแต่เดิมเรานับเวลาตอนกลางวันเป็น “โมง” และตอนกลางคืนเป็น “ทุ่ม” พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงให้เปลี่ยนมาเรียกว่า “นาฬิกา” (เขียนย่อว่า “น.”) และให้หน่วยเวลาทางราชการใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับธรรมเนียมสากลนิยม โดยให้ถือว่าเวลาหลังเที่ยงคืนเป็นเวลาเปลี่ยนวันใหม่ และให้ถือว่าเวลาที่ตำบลกรีนิช ประเทศอังกฤษเป็นมาตรฐาน ซึ่งเวลาในประเทศไทย เป็นเวลาก่อนหรือเร็วกว่าเวลาที่กรีนิช 7 ชม. เช่น ไทยเป็นเวลา 19.00 น. ทางกรีนิชเท่ากับ 12.00 น. เป็นต้น

✘

✘ ผู้ที่ประดิษฐ์เครื่องพิมพ์ดีดภาษาไทยเครื่องแรก คือ มิสเตอร์เอ็ดวิน แมกพาลแลนด์ ยี่หอเหมิงตัน

✘ นายกรัฐมนตรีคนแรกของประเทศไทยคือ พระยามโนปกรณนิติธาดา (ก้อน หุตะสิงห์) เข้าดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2475 - 20 มิถุนายน พ.ศ.2476 ส่วนนายกรัฐมนตรีคนแรก ที่ถูกบังคับให้ออกจากตำแหน่งคือ นายควง อภัยวงศ์ หลังจากที่เขาดำรงตำแหน่งได้ประมาณ 1 เดือนเศษ ในวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2491 ได้ถูกคณะนายทหารเขาพบเพื่อขอร้องแกมบังคับ ให้ลาออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้เพื่อเปิดทางให้กับจอมพลป. พิบูลสงคราม กลับเขาเป็นนายกรัฐมนตรี สมัยที่ 3

✘ ยศสูงสุดของทหารไทยคือ ยศจอมพล แต่ปัจจุบันไม่มีการแต่งตั้งแล้ว ยศสูงสุดทางทหารในปัจจุบันคือ “พลเอก” ผู้ที่เป็นจอมพลคนแรกของไทยคือ จอมพล สมเด็จพระราชปิตุลาบรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ทรงเป็นต้นสกุล “ภาณุพันธุ์” ส่วนจอมพลคนแรกในระบบประชาธิปไตย คือ จอมพลป. พิบูลสงคราม และคนสุดท้าย ที่ดำรงตำแหน่งจอมพลในระบบประชาธิปไตยคือ จอมพลประภาส จารุเสถียร เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ.2516 (สำหรับพระมหากษัตริย์ จะทรงดำรงตำแหน่ง “จอมทัพไทย”)

✘ ผู้ประพันธ์เพลงชาติไทยในปัจจุบัน คือ พระเจนดุริยางค์ (ปิติ วาทยากร) เป็นผู้แต่งทำนอง และหลวงสารานุประพันธ์ (นวล ปาจิณพยัคฆ์) เป็นผู้แต่งเนื้อร้อง เมื่อ พ.ศ. 2483

✘ ผู้ที่คิดค้นเทียน หรือ ฝนหลวง ขึ้นเป็นครั้งแรกในเมืองไทย คือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช โดยได้ทรงค้นคิดและวิจัยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 และทรงถ่ายทอดแนวพระราชดำริ และผลการวิจัยแก่ ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุล วิศวกรผู้เชี่ยวชาญทางการเกษตร จนมีการทำฝนหลวงพระราชทานครั้งแรก ในปีพ.ศ. 2512

✘ มกุฎราชกุมารพระองค์แรก ที่ทรงเข้าศึกษาในโรงเรียนเสนาธิการทหารบก คือ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร

✘ สมเด็จพระเจ้าฟ้าพระองค์แรก ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของประเทศไทย คือ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยทรงจบอักษรศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อปี พ.ศ. 2519

✘ คนไทยคนแรก ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานสภาผู้ใหญ่ แห่งสหประชาชาติ คือ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2499

✘ ผู้นำไทยคนแรก ที่ได้รับรางวัลแมกไซไซ คือ นายอานันท์ ปันยารชุน อดีตนายกรัฐมนตรีคนที่ 18 ของไทย ได้รับในสาขางานบริการภาครัฐบาล ประจำปี พ.ศ. 2540

ขอขอบคุณข้อมูลข่าว : อมรรัตน์ เทพก่ำปนาท กลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม